

Mađari na području Hrvatske s naglaskom na grad Daruvar

19 Studeni 2020 Ivanka Herceg Hitova: 383

Mađari u Hrvatskoj ili *Horvátország magyarok* su jedna od „starijih“ nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području naše zemlje živi 14.048 Mađara. Gotovo dvije trećine živi ih u Osječko-baranjskoj županiji, osobito na području Baranje.

U gradu Osijeku su Mađari prisutni kroz srednji vijek, a neprekidno od popisa stanovništva 1737. godine.

Manje zajednice Mađara postoje i u drugim dijelovima Hrvatske, pa ih tako ima na području Požeško-slavonske, Bjelovarsko-bilogorske županije, Vukovarsko-srijemske, Virovitičko-podravске i Primorsko-goranske županije te na području grada Zagreba.

Prema Zakonu o udrugama, Narodne novine broj 70/97 i 106/97) registrirane su sljedeće nevladine udruge mađarske nacionalne manjine i to: **Demokratska zajednica Mađara Hrvatske sa sjedištem u Bilju; Savez mađarskih udruga, sa sjedištem u Belom Manastiru; Društvo mađarskih znanstvenika i umjetnika u Hrvatskoj sa sjedištem u Zagrebu; Savez mađarskih učitelja Republike Hrvatske.**

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske financijski se pomažu programi informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija i programa koji proizlaze iz bilateralnog ugovora dvjema nevladinim udrugama Mađara: **Demokratskoj zajednici Mađara Hrvatske, Bilje i Savezu mađarskih udruga, Beli Manastir.**

Interese mađarske nacionalne manjine u Hrvatskome saboru predstavlja zastupnik **Robert Jankovics**, koji je i član **Savjeta za nacionalne manjine.**

Ovom prigodom upoznajemo Zajednicu Mađara Daruvar

Predsjednica im je **Snježana Sabo** s kojom smo razgovarali, među ostalim, o načinu djelovanja i ciljevima Zajednice, kao i o načinu očuvanja i njegovanja te prezentiranja mađarske kulture i tradicije, ali i o participiranju u političkom životu zajednice.

Zajednica Mađara Daruvar osnovana je službeno **1998. godine**. Prema evidenciji imaju 65 članova, a onih aktivnih, koji sudjeluju u provedbi raznih aktivnosti je oko 30-tak. Članicom Zajednice Snježana Sabo postala je od prvih dana, a predsjednica je već 8 godina. **Koji su osnovni ciljevi Zajednice i uspjevate li ih ostvariti?**

-Osnovni cilj Zajednice je očuvanje jezika, kulture i običaja mađarske nacionalne manjine. S obzirom na objektivne okolnosti, udaljenost od matične zemlje i **Baranje, bazena u kojemu mađarski jezik živi na svakom koraku**, možemo biti zadovoljni. Planirane aktivnosti do ove godine uspješno smo provodili, uglavnom i više od planiranog.

Na koji način čuvate, njegujete i prezentirate kulturnu, povijesnu baštinu i tradiciju svoga naroda?

-Kulturnu, povijesnu i ostalu tradiciju čuvamo kroz organiziranje različitih manifestacija, koje imaju za cilj edukaciju svih naših članova i publike, o nasljeđu Mađara. Tu su i neizostavna gostovanja Kulturno umjetničkih društava Mađara iz Baranje, povjesničara, književnika, umjetnika, vezilja, svih onih koji na bilo koji način pridonose edukaciji naših članova. **Zajednica Mađara Daruvar najprepoznatljivija je po svojoj pjevačkoj skupini Hungarike te po gastro i umjetničkim sekcijama.**

Govore li vaši članovi mađarski jezik? Organizirate li edukacije kako bi se jezik sačuvao? Imaju li vaša djeca mogućnost učenja mađarskoga jezika u školama po modelu C?

-Danas na žalost jako mali broj članova govori mađarski jezik. Na području grada Daruvar riječ je o svega desetak članova koji govore mađarski jezik. Zahvaljujući **projektu Šandor Petefi, u Daruvaru je tijekom 3 godine boravila stipendistica mađarske Vlade, ujedno i profesorica hungarologije, koja je predavala mađarski jezik besplatno za sve zainteresirane.** Na području Daruvara **mađarski jezik po modelu C uči se u dvije škole.**

Ima li u vama bližjoj okolici Društava Mađara i surađujete li s njima? Na koji način?

-Društva Mađara imamo u Dežanovcu, Velikoj Pisanici, Pakracu, Lipiku i Virovitici. To su ujedno i društva s kojima često surađujemo, provodimo zajedničke aktivnosti i često se družimo. S nekima od njih, **poput Društava Mađara Pakrac, sukreatori smo nekoliko godišnjih aktivnosti,** gdje zajednički odlazimo na gostovanja. Postali smo tako **prepoznatljivi po "mađarskom dvorištu" koje za te prigode posebno složimo i po našoj gastro ponudi.**

Koje blagdane ili praznike Zajednica Mađara Daruvar posebno obilježava i na koji način?

-**Mađari posebno obilježavaju 15. ožujak, spomen dan mađarske revolucije iz 1848. godine,** kada organiziramo kulturno umjetnički program i čitanje poezije. Također je svečano i uz **Dan sv. Stjepana 20. kolovoza,** uz program i druženje..Obilježavamo i **23. listopada- Dan revolucije iz 1956.**..također uz program, poeziju i druženje. Naravno tu je i **Sveti Nikola,** kada darujemo djecu, kojoj organiziramo i druženje u povodu Božića.

Razvijate li veze sa matičnom zemljom?

-Da, veze sa matičnom zemljom razvijamo na način da je u našoj sredini boravila stipendistica mađarske Vlade **Rebeka Toth** uz čiju smo pomoć svake godine, u nekoliko navrata, dolazili na edukativne izlete u Mađarsku; u našu sredinu je dolazila **tradicionalna mađarska vezilja;** organizirali smo **tečajeve mađarskog veza,** odlazimo **na kazališne predstave u Osijek kada dolaze mađarska kazališta.**

Dio sredstava za vaše djelovanje, vjerujem, osigurava Savjet za nacionalne manjine RH, a je li i jedinica lokalne samouprave sudjeluje financijskom potporom. Natječete li se i za sredstva iz projekata matične zemlje?

-Svake godine javljamo se na **natječaje mađarske Vlade, program Bethlen Gabor, te Csori.** Novac koji dobijemo iz tih natječaja uvelike pomaže u poboljšanju rada i provedbe projekata, kupovinu nošnji, instrumenata i slično, svega što ne možemo aplicirati kroz natječaj Savjeta za nacionalne manjine.

Imate li mogućnost participirati u političkom životu zajednice u kojoj djelujete i kako ste prihvaćeni?

-U političkom životu lokalne sredine sudjelujemo na način da imamo **predstavnik mađarske nacionalne manjine za Grad Daruvar, a na razini županije Bjelovarsko bilogorske Vijeće mađarske nacionalne manjine.** Sve su to savjetodavna tijela, no svojim opaskama, prijedlozima mogu pomoći pri poboljšanju položaju pripadnika mađarske nacionalne manjine.

Kakva je bila ova godina za Zajednicu Mađara što se aktivnosti tiče, jeste li ostvarili planirano i kako uopće djelujete u ovo korona vrijeme?

-Ova godina je bila najteža ne samo za Mađare već i sve ostale koji se bave bilo kojim oblikom kulturnih aktivnosti. Uspjeli smo od planiranih 20-tak aktivnosti, realizirati svega njih 3. Probe pjevačkoga zbora održavali smo u okrnjenom sastavu, gostovanja i odlazaka na izlete nije ni bilo. Jedino se sastajalo Predsjedništvo, donosilo izmjene planova i radilo na koordinaciji i izradi novih planova za slijedeću godinu.

Kakva je suradnja sa drugim udrugama civilnoga društva u gradu Daruvaru?

-Suradnja je odlična, posebno sa manjinskim udrugama Čeha i Srba koji djeluju na području grada. Mi smo često njihovi gosti, a i oni naši. Na nekim smo aktivnostima i zajednički u provedbi.

Kakvi su vam planovi?

-Sve planove za iduću godinu kreiramo kao da će godina biti bez poteškoća, da će se sve odvijati normalno i po planu kao do ove 2020 godine. Znači, 20- tak gostovanja, pet manifestacija koje ćemo odraditi na području Daruvara, odlazak na izlete, učenje mađarskoga jezika, kreativne radionice, radionice veza, nastupe našega zbora **Hungarike**.. te naravno, puno odličnog druženja uz pjesmu i mađarska tradicionalna jela- zaključila je naš razgovor **Snježana Sabo, predsjednica Zajednice Mađara Daruvar**.

U jednom od slijedećih tekstova upoznat ćemo i Društvo Mađara Pakrac.

FOTO: „Hungarike“-pjevački zbor Zajednice Mađara Daruvar , autor fotografije:Snježana Sabo

Tweetaj

0 komentara

Sortiranje po:

Dodajte komentar...

[Facebookov dodatak za komentare](#)